

Ahlbergshallen och Östersunds historia med SPF Frösön. 2025-02-25

Den 25 Februari samlades vi i Frösö SPF utanför Coop som vanligt, d.v.s vi som ville vandra för att ta sig till Ahlbergshallen, övriga kunde med valfri metod ta sig dit.

Väl där möttes vi av vår ciceron Göran Modén och som vanligt när han leder oss blir vi många, denna gång drygt 30 st.

Samlade utanför hallen inledde Göran med att visa på att Ahlbergshallen, tidigare länsbibliotek, invigdes samtidigt med Rådhuset d.v.s 1912.

Väl inne i Museet fick vi vår historia till livs, Göran är en gudabenådad berättare. Hur Gustav den 3:e ville skapa en stad i Norrlands inland, detta inte utan protester från

Ahlbergshallen och Östersunds historia med SPF Frösön. 2025-02-25

borgerskapet i Sundsvall, Hudiksvall och Härnösand. Samtidigt är ju ett av skälen till att Östersund blev till att Borgerskapet ville begränsa böndernas handel.

Jämtlandsböndera reste ju vintertid till de olika marknaderna som Levanger, Uppsala och Hedemora. Myndigheter och Borgerskap ville begränsa detta, handel och skråväsende tillhörde Borgerskapet.

1786 fick Östersund stadsrättigheter, då fanns här 0 innevånare men ett färjeställe där man tog sig över till vad då var Jämtlands centrum, Frösön. Johan Törnsten, lantmätare i Brunflo, fick i uppdrag att upprätta en stadsplan med gator, kvarter och ett torg, en plan som fortfarande är grunden i stadens centrum. Johan överlevde inte sitt verk så länge, han dog 1896. Nu blev Samuel Perman, en apotekare från Frösö läger, stadens starke man, bosatt på Torget nr 1, blev han inte bara apotekare utan stadens ordningsman och en mycket viktig ledare för utvecklingen, dock fortfarande en blygsam utveckling. När von Döbeln vandrade genom Jämtland med sin trupp för att möta den norska hären i västra Jämtland så nekade Samuel Perman att inkvartera hären i staden, staden var ju liten och med begränsade resurser både gällande logi och utfordring. För detta dömdes von Döbeln honom till dödsstraff men genom att hjälpa trupperna med medicinering så verkställdes inte straffet.

Vi fick historien om Bagaren Melander med sitt bageri där handelsbanken ligger idag och hans son, A.E Melander, som blev en framstående arkitekt inte bara i Östersund utan även nationellt och internationellt. För oss Frösöbor är han dock viktigast för stadsplanen för Hornsberg som han stod bakom men egentligen var en plan som han gjort tidigare för en stad i Skottland.

Östersunds utveckling ordentligt kom inte igång förrän Järnvägen kom till stan 1879. Då växte staden snabbt till 5000 innevånare.

Vi fick se bilder och få historier oss till livs om vår stads utveckling, om människor ur historien. Intressant med föremål från förr som en tidig gatlykta men vad som jag tror fäste mest i minnet hos oss som närvarade, värmelyktan som damerna i stan kunde sätta under kjolarna för att värma sig med under kyrkobesöken.

Ahlbergshallen och Östersunds historia med SPF Frösön. 2025-02-25

Dagen avslutades med samvaro på Norra Station som höll särskilt öppet för oss denna dag. En god sallad, kaffe och mycket prat, kan det bli bättre.

Nästa gång är tanken att vi ska besöka Tjärnänge fäbod för våfflor, vi avvaktar vädret.

Text: Lars Gabrielsson

Foto: Majvor Enström